

ZAKON

O REGULISANJU OBAVEZA REPUBLIKE SRBIJE PREMA MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU NA OSNOVU KORIŠĆENJA SREDSTAVA STENDBAJ ARANŽMANA (STAND-BY ARRANGEMENT) ODOBRENIH REPUBLICI SRBIJI ODLUKOM ODBORA IZVRŠNIH DIREKTORA MEĐUNARODNOG MONETARNOG FONDA OD 19. DECEMBRA 2022. GODINE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se obaveze Republike Srbije prema Međunarodnom monetarnom fondu (u daljem tekstu: Fond) na osnovu korišćenja sredstava stendbaj aranžmana odobrenih Republici Srbiji odlukom Odbora izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda od 19. decembra 2022. godine, sa pristupom tim sredstvima u iznosu od 1.898,92 miliona specijalnih prava vučenja (u daljem tekstu: SPV), što čini 290% kvote Republike Srbije u Fondu, u trajanju od 24 meseca u skladu sa uslovima stendbaj aranžmana.

Član 2.

Sredstva iz člana 1. ovog zakona mogu se koristiti nakon stupanja na snagu ovog zakona, u slučaju potrebe, u tranšama, i to u 2023. godini:

- prva tranša u iznosu od 785,76 miliona SPV (120% kvote);
- druga tranša u iznosu od 163,7 miliona SPV (25% kvote);
- treća tranša do maksimalnog iznosa 316,53 miliona SPV (48,34% kvote).

Ostatak iznosa od sredstava stendbaj aranžmana iz člana 1. ovog zakona može se koristiti iz predostrožnosti.

Sredstva stendbaj aranžmana mogu se koristiti za direktno finansiranje budžeta, radi refinansiranja obaveza Republike Srbije i/ili za finansiranje tekućih budžetskih potreba.

Odluku o korišćenju sredstava iz člana 1. ovog zakona za namene iz stava 3. ovog člana donosi Vlada na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija).

Član 3.

U slučaju korišćenja sredstava iz člana 1. ovog zakona za namenu iz člana 2. ovog zakona, Narodna banka Srbije, kao fiskalni agent i depozitar novčanih sredstava Republike Srbije, ovlašćena je da u ime i za račun Republike Srbije po zahtevu Ministarstva finansija povuče navedena sredstva od Fonda i izvrši konverziju tih sredstava u drugu odgovarajuću stranu valutu i tako dobijena sredstva uplati na poseban devizni račun Ministarstva finansija, koji će za tu namenu biti otvoren kod Narodne banke Srbije „(direktno budžetsko finansiranje)“.

Ako se namena iz člana 2. ovog zakona odnosi na korišćenja sredstava za dinarska plaćanja, Narodna banka Srbije će po zahtevu Ministarstva finansija izvršiti konverziju deviznih sredstava iz stava 1. ovog člana u dinarska sredstva.

Član 4.

Obaveze po osnovu korišćenja sredstava iz člana 1. ovog zakona, predstavljaju finansijske obaveze Republike Srbije prema Fondu, a ne Narodne banke Srbije.

Sredstva za redovno servisiranje glavnice i kamate prema Fondu po osnovu korišćenja sredstava iz člana 1. ovog zakona, kao i ostalih pripadajućih troškova i naknada, Republika Srbija obezbediće u budžetu za tekuću godinu, u skladu sa planom otplate.

Ministarstvo finansija na godišnjem nivou obezbeđuje da na računu iz člana 3. stav 1. ovog zakona ima dovoljno sredstava za redovno izmirivanje obaveza prema Fondu po osnovu korišćenja sredstava iz člana 1. ovog zakona.

Ministarstvo finansija odgovorno je za sve troškove i naknade, uključujući kursne razlike, u vezi sa korišćenjem sredstava iz člana 1. ovog zakona.

Član 5.

Transakcije u vezi sa izmirivanjem obaveza Republike Srbije prema Fondu po osnovu ovog zakona obavljaju se preko Narodne banke Srbije, kao fiskalnog agenta Republike Srbije u Fondu – na osnovu instrukcija i procedura Fonda, planiranih otplata i zahteva koje će Ministarstvo finansija davati Narodnoj banci Srbije.

Narodna banka Srbije, na zahtev, obaveštava Ministarstvo finansija o dospeću obaveza prema Fondu, uključujući i podatke o valuti plaćanja, odnosno valutnoj strukturi obaveze.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 15. Ustava Republike Srbije, prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom. Članom 3. i članom 7. st. 1. i 2. Zakona o javnom dugu („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 i 149/20), propisuje se da se Republika Srbija može zaduživati u zemlji i inostranstvu, kao i da se zaduživanje može koristiti za finansiranje budžetskog deficitia i za refinansiranje obaveza po osnovu javnog duga. Takođe, članom 4. stav 14. Zakona o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 72/03, 55/04, 85/05-dr. zakon, 44/10, 76/12, 106/12, 14/15, 40/15-US i 44/18), propisuje se da Narodna banka Srbije obavlja zakonom, odnosno ugovorom utvrđene poslove za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Odbor izvršnih direktora Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) odobrio je Republici Srbiji 18. juna 2021. makroekonomski program i program strukturnih reformi, podržan savetodavnim Instrumentom za koordinaciju politika (*Policy Coordination Instrument*), za period od juna 2021. do decembra 2023. Svrha programa je očuvanje makroekonomske i finansijske stabilnosti i sprovođenje ambicioznog plana strukturnih reformi radi postizanja bržeg i održivijeg povećanja dohotka. Do sada su uspešno okončana dva razmatranja sprovođenja ekonomskog programa (u decembru 2021. i junu 2022. godine).

Razgovori predstavnika Republike Srbije i misije MMF-a u okviru redovnog trećeg razmatranja Instrumenta za koordinaciju politika obavljeni su od 20. oktobra do 2. novembra 2022. godine. Istovremeno, razmatrano je i zaključivanje novog stendbaj aranžmana (*Stand-by Arrangement*) kao dodatne podrške finansiranju u ekstremno neizvesnom međunarodnom okruženju i uslovima višedimenzionalne krize. Novim aranžmanom sa MMF-om bio bi zamenjen postojeći instrument i nadovezao bi se na postignute rezultate i reformsku agendu uz odgovarajuća prilagođavanja makroekonomске politike imajući u vidu izazove na globalnom nivou, a takođe on bi podržao dalje sprovođenje strukturnih reformi, s fokusom na sektor energetike.

Tokom razgovora sa misijom MMF-a, postignut je načelni sporazum o ekonomskom programu, koji bi bio podržan stendbaj aranžmanom u trajanju od 24 meseci i pristupom finansijskim sredstvima u iznosu od 1.898,92 miliona specijalnih prava vučenja (290% kvote Republike Srbije u MMF-u). Od navedenog iznosa, planirano je povlačenje 785,76 miliona SPV (120% kvote) po odobrenju aranžmana (decembar 2022), dok bi se sredstva od 163,7 miliona SPV (25% kvote) i 316,53 miliona SPV (48,34% kvote) povlačila u 2023. godini. Ostatak stendbaj aranžmana bio bi tretiran kao aranžman iz predostrožnosti. Sredstva aranžmana mogla bi se koristiti za direktno finansiranje budžeta imajući u vidu veće troškove uvoza energenata u predstojećem periodu i nepovoljnije uslove na svetskom finansijskom tržištu, što će povećati platnobilansne potrebe naše zemlje, kao i potrebe za fiskalnim finansiranjem.

Na osnovu postignutog dogovora predstavnika Republike Srbije i misije MMF-a o ciljevima i merama ekonomskog programa za period 2023-2024, koje su sadržane u Pismu o namerama, sa Memorandumom o ekonomskoj i finansijskoj politici i Tehničkim memorandumom o razumevanju, na sednici Odbora izvršnih direktora MMF-a održanoj 19. decembra 2022. godine, odobren je zahtev Republike Srbije za okončanje trećeg razmatranja aktuelnog Instrumenta za koordinaciju politika i zaključenje stendbaj aranžmana, koji bi zamenio postojeći Instrument za koordinaciju politika.

Republika Srbija će ova sredstva u slučaju potrebe koristiti za direktno finansiranje budžeta, radi refinansiranja obaveza Republike Srbije i/ili za finansiranje tekućih budžetskih potreba nakon stupanja na snagu ovog zakona. Transakcije u vezi sa izmirivanjem obaveza Republike Srbije prema Fondu obavljache se preko Narodne banke Srbije, kao fiskalnog agenta Republike Srbije.

III. OBJAŠNjENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. ovog zakona uređuju se obaveze Republike Srbije prema Međunarodnom monetarnom fondu po osnovu korišćenja sredstava stendabaj aranžmana.

Odredbom člana 2. ovog zakona definisano je u koje svrhe se mogu koristiti navedena sredstva.

Odredbom člana 3. ovog zakona definišu se poslovi Narodne banke Srbije.

Odredbom člana 4. ovog zakona definiše se da se sredstva za servisiranje obezbeđuju u budžetu za tekuću godinu na posebnom namenskom računu.

Odredbom člana 5. ovog zakona definiše se da se transakcije obavljaju preko Narodne banke Srbije.

Odredbom člana 6. uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđivaće se sredstva u budžetu Republike Srbije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**1. Ovlašćeni predлагаč propisa – VLADA
Obradivač – MINISTARSTVO FINANSIJA****2. Naziv propisa**

PREDLOG ZAKONA O REGULISANJU OBAVEZA REPUBLIKE SRBIJE PREMA MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU PO OSNOVU KORIŠĆENJA SREDSTAVA STENDBAJ ARANŽMANA (STAND-BY ARRANGEMENT) ODOBRENIH REPUBLICI SRBIJI ODLUKOM ODBORA IZVRŠNIH DIREKTORA MEĐUNARODNOG MONETARNOG FONDA OD 19. DECEMBRA 2022. GODINE

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredbe Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
Ne postoje relevantne odredbe Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
Nije potreban prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Ne postoje odredbe na osnovu kojih je potrebno oceniti ispunjenost obaveze

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Ne postoje navedene odredbe

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije,
Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenost sa njima,
Ne postoje odredbe primarnih izvora prava Evropske unije

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
Ne postoje sekundarni izvori prava Evropske unije

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
Ne postoje ostali izvori prava Evropske unije

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
Ne postoje navedeni razlozi

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije,

Nije potreban rok za usklađivanje.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovodenje nekog zahteva koji proizlazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi EU sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoji navedeni izvori prava Evropske unije

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Polazeći od normativnog sadržaja ovog zakona nije potrebno obaviti konsultacije sa Evropskom komisijom i drugim stručnim telima Evropske unije.